

IZHAJA VSAK DAN

Šteje ob nedeljah in praznikih ob 5, ob posebnostih ob 9 zjutraj. Posamezne šteje se prodajajo po 3 nov. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabržini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šteje, po 5 nov. (10 stot.)

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolona. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnjaja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se, izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto 5 K, 30, za pol leta 3 K, 30.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Neprilagojena pisma se ne sprejemajo in rakopisi se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom).

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Tiskarna Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti šteje 20.

Pešino-hranilni račun šteje 841-652. TELFON 31-11-57

DRŽAVNI ZBOR.

Splošna situacija.

DUNAJ 12. (Izv.) V današnji seji poslanske zbornice se je pred vsem vršila debata o petkovem odgovoru finančnega ministra Zaleskega glede zvišanja delniškega kapitala avstrijske orožarne.

Razprava je zlasti pokazala, da gre tozadevno faktično za „svinjarijo“, kakor se je danes drastično izrazil poslanec Steinwender. Finančni minister vlt. Zaleski in notranji minister Heindl sta na vse pretege skušala opravičiti vladno postopanje.

Debata pa je v resnici odkrila čudne zveze ministrstva z zastopniki borze.

Draginjska debata bo skoro končana. Jutri pride k besedi še generalni progovornik, socialni demokrat Winarsky, na kar sledi dejanski popravi k draginjski debati in zaključne besede poročevalcev draginjskega odseka. Nato bo glasovanje. Smatrajo skoro za gotovo, da bodo predlogi draginjskega odseka odkazani še raznim odsekom v podrobno posvetovanje.

Kot druga točka dnevnega reda pridejo na vrsto brambne predloge.

Se tokom tega tedna bodo zbornici predložena tudi poročila odseka za državne nastavitve glede službene pragmatike. Odsekova pogajanja z vlado bodo najbrže že jutri končana.

Parlamentarni krogi še vedno jako živahno diskutirajo v kuluarjih in klubih brambna vprašanja, ki so izzvala ogrsko krizo. Danes so splošno povdarjali, da bodo poslanci tozadevno zahtevali v seji od vlade jasnih in točnih izjav.

V parlamentarnih krogih tudi zatrjujejo, da vlada takoj po velikonočnih praznikih skliče delegacije k zasedanju, da odobre zopet kratek proračunski provizorij skupne vlade. Sedanji proračunski provizorij poteče že koncem meseca aprila.

V naslednjem kratko sejno poročilo:

Začetkom današnje plenarne seje je predsednik dr. Sylvester otvoril splošno debato o odgovoru finančnega ministra na znano interpelacijo štajerskega agrarnega poslanca vitezja pl. Pautza zaradi podpiranja spekulativnih težej akcijonarjev avstrijske puškarne delniške družbe v Steyru.

Kot protigovornik je finančnemu ministru odgovarjal interpelant Pautz sam, ki je vzdrževal svoja očitanja, da je finančno ministrstvo podpiralo spekulante — delničarje gorenje orožarne v tej obliki, da je družbi dovolilo emisijo gratis-akcij. S takim postopanjem vlada sama diskreditira domačo industrijo in narodno gospodarstvo v inozemstvu.

Finančni minister dr. vitez Zaleski je danes zopet obširno odgovarjal na vsa očitanja vitezja Pautza ter je zagovarjal vladno prakso glede podeljevanja koncesij za ustanovljanje delniških družb itd., kakor tudi glede dovoljenja k zvišanju delniškega kapitala. Zatrjeval je izrecno, da skuša vlada odpraviti v tem oziru vse nedostatnosti in omejiti spekulacije na tem polju.

Dotaknil se je tudi pri tej priliki vprašanja obdačenja pri povišanju delniških glavnih.

Posl. pl. Pautzu je odgovarjal tudi notranji minister, nakar je bila debata zaključena.

K tej zadevi je govorilo še več drugih nemških poslancev. Zaključil je debato generalni govornik posl. Steinwender, ki je ostro kritiziral vladno postopanje napram

raznim delniškim družbam in je označil orožniško afero v Steyru za „svinjarijo“.

Po zaključitvi te vladi jako neljube in mučne debate se je zopet nadaljevala draginjska debata.

Potem ko je govoril posl. Prošek, je bila debata zaključena. Generalnim govornikom pro je bil izvoljen posl. vlt. Halban, generalnim govornikom kontra pa Vinarsky. — Posl. Halban je govoril proti predlaganim upravnim odredbam proti kartelom. Nato je bila debata odročena na jutri.

Potem je zbornica nadaljevala razpravo o nujnem predlogu posl. Körnerja. Govoril je posl. Knirsch, nakar je bila debata zaključena in je bil generalnim govornikom pro izvoljen posl. Silberer, generalnim govornikom kontra pa posl. Verstovšek. Prihodnja seja jutri.

Interpelacija poslanca Mandiča.

DUNAJ 12. (Izv.) Poslanec profesor Mandič je interpeliral danes naučnega ministra zaradi pristanskega postopanja istrskega deželnege sveta, oziroma proti postopanju okrajnega šolskega sveta v Kopru.

Češki socialci in češkonemška pravna pogajanja.

PRAGA 12. (Izv.) Z ozirom na to, da se nemški „Nationalverband“ zavzema za sankcijo znanega, v nižjeavstrijskem deželnem zboru sklenjenega „lex Kollisko“ groze češki narodni socialci za slučaj, da bi bil ta zakon od cesarja faktično sankcioniran, z istopom od češkonemških pravnih pogajanj.

Tržaška poročna afeta.

DUNAJ 12. (Izv.) Generalna prokuratura je zahtevala od tržaškega nad sodišča vse akte, ki se tičejo porotniške afete, da jih preišče glede na njih zakonitosti. Generalna prokuratura je to storila baje na poziv justičnega ministrstva.

Zvišanje telefonskih pristojbin.

DUNAJ 12. (Izv.) Trgovinski minister Roessler je suspendiral vse naredbe trgovinskega ministrstva glede zvišanja telefonskih pristojbin.

Dijaška stavka na Hrvaškem.

ZAGREB 12. (Izv.) Včeraj je vlada razglasila po svojih organih, da je dijaška stavka po srednjih šolah končala in da vlada na Hrvaškem vzoren red. Danes zjutraj pa so srednješolski dijaki zopet obnovili stavko. Njim so se pridružili tudi učenci ljudskih šol. Stavko pozdravlja prebivalstvo zelo simpatično. Razširja pa se tudi na izven zagrebške srednješole. Vlada namerava tekom prihodnjih dni sistirati pouk za toliko časa, da se dijaki radevoljno povrnejo v šolo. Zamujene šolske ure nadomeste v poletnih počitnicah.

SPLJET 12. (Izv.) Včeraj je tu stavkalo 1200 dijakov in dijakin gimnazije, realne in trgovsko-obrtno šole v znak solidarnosti s srednješolskim dijaštvom v Hrvaški in Slavoniji. Stavkujoči so priredili obhod po mestu. Pred realko in gimnazijo so dijaki zapeli „Lepo našo domovino“, na to pa so se mirno razšli.

Vzroki sedanji stavki.

ZAGREB 12. (Izv.) V spopolnilo prvega poročila: Vlada je obljubila odposlanec srednješolskega dijaštva, da ne bo napirala proti stavkujočim dijakom prav nobenih represalij. Tekom včerajšnjega dneva so odposlanci srednješolskega dijaštva iz vseh hrvaških pokrajin imeli več zapuhtih sestankov. — Sprva so sklenili splošno ustavitev stavke. Tekom noči pa so odposlancem

došla iz raznih mest brzojavna in telefonska poročila, da so šolske oblasti začele preganjati razne „kolovodje“ stavke. Zlasti je odposlanec presenetila vest, da je izključenje šestih gimnazijcev v Vinkovcih še vedno višje in da je ravnateljstvo nautične šole v Bakru uvedlo strogo preiskavo proti stavkujočim slušateljem.

Na ponočnem sestanku je dijaško odposlanstvo o polnoči enoglasno sklenilo, da se z današnjim dnevom prične generalna stavka srednješolskih dijakov po vseh hrvaških srednjih šolah. Odposlanci so tudi sestavili resolucijo, v kateri pozivljajo vse srednješolsko dijaštvo hrvaških in jugoslovanskih dežel, da prično s stavko v znak solidarnosti.

Avstrijski sodni funkcionarji reformatorji črnogorskega sodstva.

DUNAJ 12. (Izv.) Justično ministrstvo je ugodilo prošnji črnogorske vlade, da ji pošlje večih sodnikov-strokovnjakov, da reformirajo črnogorsko sodno postopanje. Justično ministrstvo odpošlje v ta namen v Črnogoro višje deželno sodnega svetnika Josipa Meličića iz Zadra in državnega pravdnika Antona Zložila iz Splita.

Splavljenje „Tegethoffa“.

DUNAJ 12. (Izv.) K slavnostnemu na 21. t. m. določenemu splavljenju drugega dreadnoughta „Tegethoff“ v Trstu je morariška sekcija vojnega ministrstva povabila tudi avstr. parlament. Več kot 100 poslancev, na čelu jim predsednik dr. Sylvester, se je priglasilo k slavnostim. Z ozirom na to, da se slavnosti udeležijo tudi vojni minister vitez Auffenberg, hočejo ogrski poslanci slavnostno splavljenje bojkotirati.

Ženska volilna pravica v ruski dumi.

PETROGRAD 12. (Izv.) Napredni poslanci ruske dume so vložili predlog za uvedbo aktivne in pasivne ženske volilne pravice.

Igranje z dinamitom v šoli.

PRAGA 12. (Izv.) V V. razredu ljudske šole v praškem predmestju Bubenč se je danes igral učenec Sekaj z dinamitno patrono, ki je eksplodirala ter mu odtrgala več prstov. Uvedena je stroga preiskava.

Španski kralj tožen zaradi dedščine.

PARIZ 12. (Izv.) Bivši župan mesta Casavile je nedavno zapustil španskemu kralju dva in pol milijona frankov. Nečakinja umrlega sedaj zahteva sodnim potom razveljavljenje oporoke iz ničnostnih razlogov. Včeraj je bila zadevna sodna obravnava v Parizu, h kateri je španski kralj poslal svojega zastopnika. Sodilče izda pismo razsodbo.

Operni pevec Burian na dunajski dvorni operi.

DUNAJ 12. (Izv.) Operni pevec Burian je pod zelo ugodnimi in slajnimi pogoji sprejel angažma na dunajskem dvornem opernem gledališču. — Dunajska dvorna opera plača za Buriana draždanski dvorni operi visoko konvencionalno globbo. Razen tega posredujejo merodajni krogi pri cesarju, da Burianu spregleda kazen, na katero je bil obsojen zaradi zakonolomstva. Burian nastopi prikrat meseca junija v operi Smetane „Dalibor“.

Protirevolucija na Kitajskem.

HONGKONG 12. V neposredni bližini mesta Kanton so že več dni trajajoči spopadi med republiko zvestimi četami in ustaši. Včeraj je padlo na obeh straneh 100—200 mož. Ustaši so z modernimi

orožjem in zadostno municijo preskrbljeni. — Angleški generalni konzul je preskrbel, da so odšli vsi tujci iz Kantona v Hongkong.

Odpoklicanje Čarikova.

PETROGRAD 12. (Izv.) Odpoklicanje ruskega poslanika Čarikova iz Carigrada se je izvršilo z znaki največje carjeve nevolje. Za Čarikovega naslednika imenujejo danes zvečer ruskega poslanika v Bukareštu Girs-a.

Svetovno stavkovno gibanje rudarjev.

Krvavi spopadi.

DUISBURG 12. (Izv.) V ruhrskem obrežju je prišlo danes v raznih rudnikih med stavkujočimi in delavoljnimi rudarji do zelo krvavih spopadov. — Ponovno je morala, intervenirati policija z orožjem v roki.

Stavkujoči rudarji so skušali delavoljnimi zabraniti vstop v rudnike. Mnogo policajev in rudarjev je deloma težko ranjenih.

Položaj na Angleškem

LONDON 12. Splošni položaj stavkovnega gibanja na Angleškem je neizpremenjen. Danes je skupna konferenca zastopnikov premogarjev z lastniki rudnikov. Doslej še ni dosežen med obema strankama niti principijelni sporazum. Podjetniki rudnikov v južnem Walesu še vedno odklanjajo rudarske zahteve in absolutno s principijelnega stališča nasprotujejo zahtevi po uvedbi minimalne mezde.

Delavski zastopnik Croox je na nekem shodu izjavil, da bo stavka tekom enega tedna končana.

Gospodarske posledice na Angleškem.

LONDON 12. Zaradi stavke rudarjev so danes tri največje angleške sladkorne rafinerije ustavile svoj obrat. Zaradi stavke tudi ne more več v Ameriko namenjenih parnikov odpluti, ker primanjkuje premoga. Parnik „Jean Paul“ ameriške proge bi moral 23 t. m. iz Southamptonu odpluti proti New-Jorku, a je vožnja preložena na nedoločen čas.

Italijansko-turška vojna

Avanzata generale — po rakovo!

Čitatelji, ki čitajo tudi „Piccolo“ — in teh je med tržaškimi Slovenci, žalibog, več nego preveč! — vedo, da ta list pripoveduje že od začetka vojne o „avanzata“. Dan za dnevom pripoveduje ta list z velikimi in debelimi črkami o „avanzata generale“. Mi seveda nismo smatrali in ne smatramo za potrebno, da bi se obširno bavili s temi „načrti“ generala Canave in smo raje čakali, kdaj začne „l' avanzata generale“. No, sedaj je res začela avanzata, ampak po — rakovo! Italijani so bili namreč srečno prišli do Ain-Zare, 12 kilometrov južno od Tripolisa. Prenesli so bili svoje glavne poveljstvo iz Tripolisa v Ainzaro, kjer so tudi koncentrirali 12.000 mož. Pred par dnevi pa so Italijani naenkrat razkrili, da je v Ain-Zari — nezd ravo, ker da poletu vlada tam malarija. Zato so glavno poveljstvo in vojaštvo umaknili nazaj v Tripolis! Le dva batalijona ostaneta še v Ain-Zari, a za ta dva je zgrajena utrdba, da se jima ni bati iznenadenj od strani Arabcev!

Toliko časa pompozno napovedovana „avanzata“ se je torej srečno spremenila v pravo in resnično „retratro“! Če se že po zimi umikajo zbog bolezni, ki vlada poleti, kaj začno šele poleti?! Če so se po zimi

„Toda če mislite, da je Maurice tako potreben za Vaše načrte,“ je boječje dejala Genevieve, „čemu ne ukrenite nadaljnjih korakov pri občanu Lindeyu?“

„Ne,“ je odvrnil Dixmer in stresel z glavo, „ne, storil sem vse, kar sem mogel storiti; kak časa poskus bi se zdel čuden in bi lahko vzbudil sum pri njem. Zato ne! In potem, Genevieve, ste Vi ravnotako, kakor jaz, prepričani, da je vzrok našega preloma z občanom Lindeyem kaj več, nego kako muhasto razpoloženje.“

„In čemu pripisujete to?“

„Morda prevzetnosti,“ je dejal Dixmer naglo.

„Prevzetnosti? ...“

„Da, menil je, da nam dela čast s svojim občevarjem z nami. Morda smo bili z njim premalo uljudni?“

„Toda če smo tudi bili, se mi zdi, da korak, ki ste ga napravili Vi, vse poravnava.“

„Da, v slučaju, ko bi bil jaz kriv, če pa ste krivi Vi ...“

„Jaz? Kaj naj bi bila zagrešila proti gospodu Mauricu?“ je dejala Genevieve začudeno.

(Dalje.)

PODLISTEK

Vitez iz Rdeče hiše.

(Le chevalier de Maison Rouge.) 39
Roman iz časov francoske revolucije. — Spisal Aleksander Dumas star.

XIV.

Žrtvovana.

Dan za tem, ko so se odigrali od nas pripovedovani prizori, namreč 1. junija, je sedela Genevieve na svojem navadnem prostoru pri oknu; vprašala je samo sebe, zakaj ji potekajo dnevi tako žalostno in tako leno, zakaj pričakuje večera s strahom, mesto s hrepenenjem?

Zlasti so ji žalostno potekale noči, one noči, ki so bile prej tako lepe, polne sanj iz prejšnjega in bodočega dne.

V tem trenutku je njen pogled obtičal na krasni omari, okrašeni s pisanimi in rdečimi nagelji, ki jih je gojila po Mauricevem navodilu. Zvečer mu je vedno s ponosom kazala napredek, ki so ga bile tekom noči zaznamovale krasne cvetke.

Toda, odkar Maurice ni prihajal več, je jela zanemarjati uboge nageljčke, ki so gineče klonili svoje glavice čez ograjo.

Ob pogledu na zapuščeno cvetje je Genevieve spoznala vzrok svoje otožnosti. Rekla si je, da so cvetlice podobne gotovim prijateljskim zvezam, ki jih človek varuje in strastno goji in ki pomlajajo vrve, da vzcveteva na novo. Pa prihaja nekega lepega dne kako slabo razpoloženje ali nesreča, zavevje prijateljstvo pri korenu, in srce, ki ga je oživljalo, gine in vene pod težkim udarcem.

V tem trenutku je vstopil njen soprog; toda Dixmer je bil tako zamišljen, da ni opazil bolečnega razpoloženja, v katerem se je nahajala njegova soproga; in zato se tudi ni zmenil za rdečico na njenih licih.

„No?“ je spregovorila Genevieve.

„Nič novega; nemogoče je približati se ji, nemogoče ji česa poslati, da, nemogoče celo, jo videti.“

„Ubogi vitez! Zelo je moral biti žalosten.“ (Citatelji so gotovo že spoznali, da se pod imenom „vitez iz Rdeče hiše“ skriva občan Morand).

„Bil je obupan, ko je videl, da smo zgubili vsako nado; obledel je tako, da sem ga moral tirati proč, sicer bi se bil lahko izdal.“

umaknili do Tripolisa, se poleti umaknejo morda do — Napoli! Če se že tako boje malarije, ki je v Afriki takorekoč doma, bi bilo pač najbolje, da so ostali lepo v Italiji.

Napad Italijanov na Carigrad.

Italijansko časopisje dokazuje zadnje dni zelo živahno potrebo, da se prenese bojišče iz Tripolitane v Egejsko morje. Pripoveduje se, da je te dni umrl admiral Aubry opetovano zahteval dovoljenja, da sme začeti z akcijo flote. Zato se je tudi Turčija pripravila na obrambo svojega evropskega obrežja. Posebno je utrdila Dardanele in odredila, da ne sme ponoči nobena ladja skozi. Da bi preprečila napad Italijanov na Carigrad, je Turčija že pred dle časom položila mine v dardanelski morski ožini. Poleg tega so Dardanele tudi sicer dobro utrjene. Na obeh straneh so gosto nasejani fort, v katerih je 800, deloma najmodernejših topov. Zato se Italijani brzkone dobro premislili, predno začno kako akcijo proti Carigradu.

Vun s politiko iz sodne dvorane!

(Nadaljevanje dr. Slavikovega govora na nedeljskem protestnem shodu.)

Mi zahtevamo le to, kar določa zakon in kar velja pri vseh sodiščih v Trstu. Pred kazenskim in civilnim sodiščem tržaškim se razpravlja slovensko, dosegli smo celo slovenske razprave pred trgovskim sodiščem, čemur so se Italijani upirali dolgo časa in celo trgovska zbornica ni hotela imenovati slovensčine zmožnih asessorjev; danes se pa ipak tudi pred tem sodiščem razpravlja slovenski. Edino le tam, kjer gre za kazni od 5 do 20 let, za življenje in smrt, za vešala, tam pa naj bi ostala krivica naprej, ker je vladala že 100 let. (Ogorčenje!) Če tu torej zahtevamo pravične, zakonito odgovarjajoče izpovedi, vendar to ni politika!

Govornik je prišel nato k znani odločbi višjega deželnega sodišča tržaškega, ki je izzvala to zborovanje. Višje deželno sodišče je razveljavilo jako pravično, primerno, umestno porotniško listo, ko so bile že razpisane porotne razprave, in je ukazalo deželnemu sodišču, da odgodi porotne razprave (Klic: »Ker je »Piccolo« tako zahteval!«). V boljše razumevanje cele zadeve je pojasnil nato govornik, ko se je sestavila porotniška lista, ki ni našla milosti pred višjim deželnim sodiščem, kako se sploh sestavlja porotniška lista.

Občine celega deželno sodnega okrožja sestavijo že meseca novembra imenik za porotniško službo sposobnih občanov. Zakon zahteva starost nad 30 let, vsaj 40 K dirkivne davka, pismenost, poštenost in jezikovne zmožnosti. Občina razpodeli imenik na vpogled in vsakdo ima pravico, da reklamira za-se in za druge vpis ali izbris osebe, ki so sposobne oz. nesposobne za porotniško službo. O reklamacijah odločuje v to po županu sklicana občinska komisija. Občine predlože nato imenike okrajnemu glavarstvu (v Trstu namestni svetovalec) in to izvrši potrebno, česar ni storila občina, na stroške dotične občine. — Okrajno glavarstvo predloži nato imenike deželnemu sodišču, pri katerem se sestavi posebna komisija obstoječa iz predsednika deželnega sodišča, treh sodnikov in treh zapupnikov, ki v smislu § 13 zakona o porotnih sodiščih odloča o morebitnih pritožbah v zadevi vpisov v imenik porotnikov. Če dožene komisija, da so izpuščene osebe, ki imajo vse potrebne lastnosti za porotniško službo, poskrbi in odredi, da se take osebe vpišejo. Proti sklepom te komisije pa v smislu imenovanega zakona ni nikake pritožbe in je vsak pravni lek izključen!

Tako je v splošnem, a kako je bilo v našem slučaju?

Imenik porotnikov je bil izločen na tržaškem magistratu, govornik si ga je šel ogledat in je konstatiral, da je v listi samo 6 oseb, ki naj bi znale slovenski, dočim pa jih je bilo takih še okrog 80, ki so pa vse figurirale kot Italijani. Vložil je vsled tega reklamacijo na mestni magistrat, v kateri je zahteval: 1) da se pri vseh vpisanih, ki znajo slovenski, pripiše, da znajo slovenski; 2) pa da se nanovo vpiše okrog 160 oseb, ki imajo vsa potrebna svojstva za porotniško službo. Obenem pa je obvestil govornik tudi namestni svetovalec, da je vložil tako reklamacijo in je temu obvestilu priložil prepis reklamacije.

Ker pa je magistrat odbil reklamacijo, češ, ker je pisana v jeziku, ki je magistratu nepoznan, se je govornik pritožil na isti mestni magistrat in priložil, da nikakor ne izhaja iz tega, če ne poznajo na magistratu slovenskega jezika, da morajo reklamacijo odbiti, temveč le, da se morajo učiti slovensčine, ki je v Trstu deželni jezik. — Obenem pa je vložil pritožbo tudi na namestni svetovalec svetovalca in prosil, da se naloži magistratu, da mora rešiti pravilno vloženo reklamacijo, in eventualno sam spopolni porotniško listo v smislu reklamacije, ako bi ne storil tega magistrat. Pritožil pa se je tudi na namestništvo in predlagal, da namestništvo kot nadzorovalna oblast zaukaže magistratu, da sprejme slovensko reklamacijo in jo tudi reši.

Magistrat je pritožbo zopet odbil in je predložil svojo listo, ne da bi se oziral na

reklamacijo, namestni svetovalec svetovalcu. Namestni svetovalec je predložil to listo z reklamacijo in pritožbo vred deželnemu sodišču, prej pa se je informiral, ali imajo v reklamaciji za vpis navedene osebe zares vsa po zakonu potrebna svojstva za porotno službo in je označil 71 oseb, ki so imele vse te potrebne lastnosti.

Predsednik deželnega sodišča je sklical nato komisijo, ki je v svojem poslovanju ravnala popolnoma po zakonu. Ker je bilo med reklamiranci 71 oseb upravičenih za vpis v porotniško listo, so se te osebe v smislu omenjenega § 13. tudi vpisale v listo. In to je tista »politika na škodo Italijanov«, ki jo nam očita.

Poglejmo pa le, kako je bila sestavljena ta komisija deželnega sodišča. Med štirimi sodniki sta bila dva Slovenca in dva pristna Italijana, zaupniki pa so bili vsi trije Italijani; in ta komisija — dva Slovenca proti petim Italijanom — je potem uganjala tisto slovensko politiko, ki je spravila v nevarnost italijanstvo tržaškega porotnega sodišča! (Smeh!)

Namestništvo je šele sedaj naložilo magistratu, naj sprejme govornikovo reklamacijo. Odlok je pravičen, energičen, a žal je prišel nekoliko prepozno. (Pride še.)

Polom v Puli.

Pula 11. marca 1912.

V soboto zjutraj so aretiranega občinskega odbornika Petrisa izpustili iz zaporov proti kavgiji. To pomenja, da preiskava proti njemu nadaljuje. Med tem pa so aretirali zopet dva druga tiča — nekega Dellapietra in nekega Donaggio. Oba sta bila občinska eksekutorja ter sta pobrala tudi takomenovani »soldo pigioni«. Namesto da bi bila denar izročala na pristojno mesto, sta ga lepo pridržala za-se. Tudi ta dva je torej zajela zaslužena usoda.

Proti drugim, seveda, preiskava nadaljuje. Aretiranca Filinicha so danes odvedli iz tukajšnjih sodniških zaporov v zapore okrožnega sodišča v Rovinju. Spremljala sta ga dva policijska agenta.

Revidiranje računov po državnih uradnikih nadaljuje. Revizija je ugotovila, da je eden bivših občinskih odbornikov, Benussi po imenu, dolgoval mestni blnarni 11.000 K in to samo na plinu. To je veletrež in eden najhujših kamoristov. Čim pa je izvedel, da je ta dolg odkrit, je hitro plačal ta znesek. To je torej tisti »kompare«, ki je še pravčasno — še pred ovadbo — poravnal dolg in se s tem ubranil kazenskega postopanja. Jasno je, da ta človek v svojem življenju ni plačal niti ficka za plin. Pri voditelju plinarne, inž. Lebanu, so našli, da je dal navesti plin po vsej — svoji vili in celo po hlevih, a plačal ni nikoli nič. Tudi v »Gabinetto di lettura« — v tem gnezdu irredente — je gorel plin vse noči, ne da bi bil kdo kaj plačal. Takih slučajev je nešteto, ki pojasnjujejo, kako je mogel nastati deficit pol milijona kron.

Vladni komisar je odredil preiskavo pri tukajšnjem »Giornalettu«, da se konstatira, ni li šlo za rodbine padlih italijanskih vojakov, za katere je rečen list nabiral, tudi kaj občinskega denarja? Tudi tu utegne preiskava spraviti na dan kaj — veleinteresanega.

Obžalovaje vam pa moram sporočiti, da je »Omnibus« nehal izhajati. In izvedel sem iz gotovega vira, da se je to zgodilo iz materijelnih obzirov. V teh važnih časih je bil list naravnost neprecenljive vrednosti. Obžalovati je torej globoko, da v našem taboru ni bilo nikogar, ki bi bil hotel žrtvovati toliko, da bi bil list mogel izhajati vsaj toliko časa, dokler ne bo pulsa gnjav v vsej nje širini razgrnjena pred svetom, kar je gotovo v največjem interesu tudi slovenske stvari v Trstu. Za to govori dejstvo, da so ga z največjim zanimanjem čitali v vseh krogih mesta, posebno tudi vojaški krogi.

Mestni svet tržaški.

(Seja dne 12. marca 1912.)

Sinočnja seja je začela ob 7:35. Predsedoval je župan dr. Valerio. Galerije so bile dobro obiskane; tudi klopi svetovalcev so bile prilično dobro zasedene. Nadaljuje podrobna razprava o tramvajski pogodbi. Glavno besedo je imel zopet svet. dr. Puecher, ki si je zaman prizadeval, da bi prodrl s kakim svojim predlogom. Razprava o členu 18 je minila mirno, a sprejet je bil ta člen, ki govori o materijelnih koristih, ki jih bo imela občina, nespremenjen, kakor je bil predložen po komisiji. Člen 19. pogodbe, ki garantira družbi v vsakem slučaju 1200 kron za vsakih 100.000 prevoženih kilometrov do najvišje svoje 15.000 kron, je dr. Puecher imenoval nemoralen in predlagal je primerno spremembo in zahteval polnoimensko glasovanje. Ko je poročevalec svet. dr. Brochi pobijal Puecherjeva izvajanja, ter rekel, da bi hotel dr. Puecher spraviti skozi okno predloge, katerih ni mogel spraviti skozi vrata, očito mu — dr. Puecherju — da govori za galerijo, je prišlo do precejšnje hrupa med večino in socialisti. V polnoimenskem glasovanju je bil ta člen sprejet nespremenjeno. Člen 20. do 26. so bili sprejeti nespremenjeno. Pri členu 27. je bil sprejet predlog dr. Puecherja, da služba za nameščence ne sme

trajati več ko 10 ur. Člen 28. določa za zavrtače minimalno dnevno plačo K 3:83 in za sprevednike K 3—. Puecherjev predlog, da se določi za sprevednike K 3:60, je bil odklonjen in člen sprejet nespremenjeno, na kar je župan zaključil sejo ob 10:30. Prihodnja seja drevi ob 7:35.

Domače vesti.

Iz Trsta prihaja — kuga! Doznali smo, da je imel dne 10. februarja v cerkvi v Sežani neki gospod iz Ljubljane kar tri pridige. Še hvaliti bi moral tako gorečnost v izvrševanju vzvišenega poklica, da ni gospod propovednik zašel na polje, na katerem gre beseda tudi nam — politikom, in da si ni častil gost iz Ljubljane dovolil podtikati in sumničeti, na katera ne smemo molčati. Govoreč o knjigah in časopisih je rekel po priliki med drugim:

»Kar se tiče dobrega krščanskega časopisja ste tu na Primorskem jako na slabem. Časopisje, ki je dobivate v roke, ni krščansko, je polovičarsko, da ne rečem liberalno ali brezversko, in se le hlini, da ne piše naravnost v brezverskem duhu. In prav to je oni strup, ki ga vi tu na Krasu polagoma uživate in se seveda odtulujete cerkvi. Polovičarsko hinavsko časopisje je za vas slabši, nego naravnost očitno brezversko, kajti tam vam lahko naravnost pokažem sovražnika, a tukaj se skuša skrivati. Posebno vam prihaja taka bolezen v podobi slabega časopisja iz Gorice in Trsta. Iz Trsta vam prihaja kuga, v katerem časopisu, veste sami dobro in ni treba, da vam ga imenujem.«

Ako uvažujemo, da je gospod propovednik ubiral akorde, ki so stalno na repertoarju malone vsake polemike proti našemu listu v glasilih stranke, kateri pripada dotični gospod iz Ljubljane, potem ni nikakega dvoma, da je gospod mislil »Edinost«. Zato ne smemo molčati.

Predvsem bi podčrtali pripoznanje, da naš list ne piše v brezverskem duhu; torej je g. propovednik nadalje le podtikal in insinuiral.

Mi da širimo kugo?! Je-li kuga to, če govorimo narodu, da je tržaška pozicija življenjskega pomena za ves narod slovenski, da bi se brez te pozicije veljala našega naroda zrušila v nič, da so tu angažirani tudi velikanski gospodarski interesi našega naroda ter da si že zato to pozicijo moramo ohraniti le z združenimi močmi?! Ali je to kuga, ako mi kakor računajoči ljudje in rodoljubi, zavzeti za bodočnost naroda, sledimo taktiki, ki naj združuje vse narodne sile v boju za ohranitev tržaške pozicije, ali z drugimi besedami: da hodimo po tisti srednji poti, ki jedina more ohranjati koncentracijo naših sil v Trstu?! Mi poznamo razmere v Trstu in vemo, da bi — ako bi ubrali pota, ki si jih želi g. propovednik — odbili najmanj dve tretjini slovenskega elementa od narodnega dela. Je to dejstvo, ki more biti komu ljubo, ali pa neljubo, ali — dejstvo je. Gospodje emiserji iz Ljubljane bi mogli kvečemu doseči, da razbijejo naše narodne vrste, ali v hudi zmoti so, če menijo, da bi imela od tega koristi stvar, za katero tako korajžno — insinuirajo, ali z drugimi besedami: če se nadejajo, da bi bili oni dediči! Vzdramljenje iz takih iluzij bi bilo naravnost porazno za gospodo v Ljubljani. Se svojo propagando bi mogli pač škoditi narodni stvari, ali za njihovo — sit venia verbo — stranko ne kaže nikake koristi.

Če bodo torej vzlic tej notorični resnici nadaljevali se svojimi poskusi, potem bo vedel svet, koliko je bila ura o njihovi ljubezni do slovenske stvari. In slovenska javnost bodi uverjena, da naše postopanje, ki gre najprej za tem, da se radi političnih načel ne ruši delo za skupno življenje, in ki borbo za politična načela želi odložiti za poznejši čas, ko bo dosežen ta visoki cilj — da naše postopanje ni nikako hinavstvo, ampak imperativ slovenskega rodoljublja!

In ker je ravno kraško prebivalstvo s tisočimi gospodarskimi vezmi spojeno s Trstom, ker je ohranitev te pozicije slovenskemu narodu naravnost življenjskega pomena še posebno za naš Kras, smo ob znani bistroumnosti in slovenskem rodoljubju kraškega prebivalstva uverjeni, da ono drugače presoja gigantsko borbo tržaških Slovencev — o kateri nam zadnji časi podajajo silajnih izgledov, ki morajo vsacega resničnega Slovenca siliti do spoštovanja — nego pa je sodel g. propovednik v Sežani. Najodločneje zavrtačemo obdolžitev hinavstva. Kar delamo in kakor delamo, ni kuga, to je le narekovano od slovensko čutečega srca in računajoče glave. A če gospoda vzlic vsemu menijo, da je z njihovim rojstvom iz slovenske matere združljivo stremiljenje po zrušenju vspeha težkega dela mnogih let, svobodno jim: naj store, česar ne morejo opustiti.

Pačenje slovenskega jezika v tržaških sodnih spisih. V rubežnem zapisniku E XVIII 54/12 čitamo: »Zavezanec je 1 postolar in 11. privat in ima s soprog 2 otroki v 10—15 letu življenja, v navedeni hiši stanovanje, sestoječe iz 1 izbe, 1 kuhinje. Dalje (sledí naštevane predmetov): 1 omar pulitrana 5 predala, 1 uhra, 1 nočni omar, 3 slike velike, 1 ogledalo, 1 silvalni stroj od postolar, 1 silvalni stroj, mlza, 1 kuhinjski omar z vetrilo, 5 stoličice«.

Nadalje je sestavil isti izvršilni organ

sledeče poročilo: »Vzvevalni zadevi Oa zoper Antono in Ivano... se sporočo, da se prenos ni moglo izvršiti, ker predmeti arublenino rubežnem zapisniku... so sklučali in ono pod št. 2 manka. Pistojbina 50 k listek«

Tako mrcvarijo na tržaškem sodišču slovenski jezik in mi vprašamo, kaj bi storila odvetniška zbornica in višje deželno sodišče, ako bi kdo na tako nesramen način pačil italijanski jezik?! Sramota je za našo sodno upravo, da ne odpravi vseh teh nesposobnih ljudi (ki pa imajo poleg vsega tega kvalifikacijo za znanje slovensčine) in jih ne nadomesti s sposobnim osebjem.

Pogreb pok. Ivana Milič-a se je vršil v ponedeljek ob 3. uri pop. iz mrtvašnice na pokopališče. Sprevod je bil veličasten in viden znak spoštovanja in prijateljstva do pokojnika. Omeniti moram da je ob priliki zadnjih državnozbornskih volitev, bil najagilnejši v agitaciji, posebno pa pri plakiranjih. Naj bi sledili tudi drugi njegovemu vzgledu, da bomo tudi v mestu samem zastopani po svojem poslancu. Tebi, dragi Ivan, pa mir in pokoj! Sentjakobčan.

Slovenskim gostilničarjem. V Trstu je ustanovljena zadruga pod imenom »Prva primorska gostilničarska zadruga«. V kratkem začne izhajati zadrugi gostilničarski vestnik, kakor posebna priloga »Edinosti«. Ta vestnik se bo bavil z vsemi stvarmi gostilničarske stroke in bo jako prikladen tudi za inseriranje.

Zadruga je velike važnosti v prvi vrsti za Trst, potem pa tudi za Istro, Goriško in Dalmacijo. Doslej so bili izlasti slov. gostilničarji Trsta in okolice izročeni na milost in nemilost tujerodnim kapitalističnim silam. Z novo org. so dobili naši gostilničarji sredstvo za uspešno obrambo svojih interesov. In z zadoščenjem beležimo, da slovenski gostilničarji umevajo važnost zadruge. Da si ustanovljena še le pred kratkim, vspeva prav lepo že sedaj. Vsa čast gospodom, ki so sprožili to misel. Nova organizacija pa ni važna samo za gostilničarje, ampak za slovensko javnost sploh, kajti že sedaj prodajajo nekateri nje člani nekatere pijače ceneje, nego oni, ki niso člani zadruge.

Gostilničarjem je v dobrem spominu, kako so postopale žnjimi tujerodne pivovarne. Kupovale so celo gostilničarske koncesije, vsled česar so gostilničarji trpeli veliko škodo in so morali nekateri celo opustiti obrt. Zadruga poseduje tudi lepo premoženje, da mora gostilničarskemu zadrugniku dovoliti v sil primerno posojilo. Tako ne bo več slovenski gostilničar odvisen od njih, ki mu žele pogubo — narodno in materialno. Zadruga si je tudi nadela nalog, da bo po svojem strokovnem taktiku preskrbeljvala še drugih potrebnih za svoje zadrugnike in bo posredovala pri trgovcih, da bodo dovoljevali primerne cene, ako bodo hoteli imeti dohodkov od zadrugnikov.

Zadrugi vestnik bo prinašal tudi oglaševanje ki se tičejo gostilničarskega služabništva. Strokovni taktik — g. Fran Pangos — bo dajal v zadrugi pisarni vsa zaželjena pojasnila in nasvete, pa tudi on sam bo hodil okoli gostilničarjev. N. pr. glede prepisovanja koncesij, vprašanj na oblasti, najemanja novih lokalov, preseljevanja itd. — sploh glede vsega, kar spada v gostilničarsko obrt.

Ob enem opozarja zadruga zadrugnike, naj ne sklepajo nikakih pogodb s tujerodnimi pivovarjarji, marveč naj se za nasvete obračajo do zadruge, ki nudi lepe ugodnosti in pomoč v korist njihove obrti. Zadruga ima v svoji sredi moč, ki imajo smisla in srca za potrebe zadrugnikov, ki pa se bodo ob letnih računih spominjali tudi naših dohodnih družtev, pričakujoč, da slovenska javnost ne bo nosila več svojih žuljev v žep tujerodcev, ki so sovražni naši narodnosti in nevarni — slovenskim žepom.

Slovenske stavbene podjetnike opozarjamo na natečaj Delavsko konsumnega društva pri Sv. Jakobu, v današnji »Edinosti«.

Ciril Metodova podružnica v Sv. Ivanu, vabi vse rodoljube k slavnostim ki bodo 16. in 17. t. m. o priliki 25letnice njenega obstanka. V soboto 16. ima svoj družinski večer z veleznanimim vsporedom: solopetje, dvospev, zbori, deklamacija, orkester in igra »Berite Edinost«, katera se le igrala ob ustanovitvi podružnice, pred 25 leti z istimi glavnimi igralci in v isti namen.

17. zjutraj slavnostno zborovanje v »Narodnem domu«. Zvečer pa uprizore tamonjski rodoljubi veseloligro »Nebesa na zemlji«, katera je letos v dež. gledališču v Ljubljani večkrat napolnila hišo. Ker je smoter plemeniti, se sodelujoči člani pripravljajo kar najskrbneje; zato je upati tudi od p. n. občinstva, da se odzove v velikem številu tem dobrodelnim prireditvam.

Brezlični brzojav na Lloydovih parnikih. Lloydova parnika »Wien« in »Helouan« sta preskrbljena s potrebnimi stroji za brezlično brzojavlanje. V Puli je brezlična postaja. Ko se nahajata parnika v Aleksandriji v Egiptu moreta v mirni noči govoriti s postajo v Puli.

Odborova seja »Matiče Slovenske« dne 8. marca 1912. — Predsednik se je spominjal pokojnih zaslužnih ustanovnikov Ant. pl. Giobocnika in dr. E. Volčiča ter omenjal, da je Matica brzojavno pozdravila

slavlje poljskega pesnika Zigmunda Krasinjskega v Krakovu in hrv. skladatelja pl. Zajca v Zagrebu ter bila zastopana v gledališki anketi, ki jo je febr. meseca sklical prof. Kobal. — Vprašanje narodopisja v jugoslovanski enciklopediji je pokazalo potrebo in važnost Matičnega Narodopisnega odseka, ki zadnji čas iz financ. vzrokov ni mogel izvršiti svoje naloge; nanovo so vanj stopili dr. Lokar, ravn. Mantuani in svetnik Milčinski.

Zanimivo gradivo poda statistika članov po poklicih in poverljiva anketa v Matičnih publikacijah. — Prevod Alfierijevih dram „Agamemnon“ in „Orest“ se je odklonil, ker je stvar našim časom preoddaljena. Vložen je rokopis „Tujski promet“ (Povest). Določiti se nekatere podrobnosti glede urejevanja knjig ter končno poravnajo računi s tiskarnami. — Oddal se je pogojno tisk Petruškinih pesmi „Na cesti in stepi“. — Za 1. 1911 je plačalo 3627 družtenikov članarino. — Deficita ni. — Glavna skupščina bo v nedeljo, dne 17. marca ob 10. uri dopoldne v magistratni dvorani v Ljubljani. Po § 3. družtenih pravil črta odbor izmed družtenikov vse tiste bivše družtenike, ki do 8. marca niso plačali članarine niti za 1911 niti za 1912.

Negovanje zdrave rasti kosti mora biti pri dvojččkih ena prvih srbil, ker se sicer pojavi materam tako strašna angleška bolezen. Da to preprečimo, moramo obrabiti posebno pozornost na pravilno prehrano, ki odgovarja vsem zahtevam otroškega organizma. Zato dajamo živilo, kakršno je „Kufek“, če se otrok ne more hraniti ob materinih prsih. „Kufek“ vsebuje pravo množino mineralnih snovi in beljakovin, ki so potrebne za tvoritev kosti in mišic.

Zveza jugoslovanskih železničarjev sklicuje v četrtek dne 14. sušca 1912 ob 8. zvečer v društveno dvorano (ul. sv. Franciška Asiškega št. 2 II. nad). družteniški shod s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo o konferenci koalicije narodnih železničarskih organizacij, ki se je vršila dne 8. sušca 1912. 2. Določitev delegatov za člane centrale v svrhu zastopstva na II. rednem občnem zboru. 3. Razno. — Železničarji! V četrtek vsi na shod!

Odbor
Zveze jugosl. železničarjev.

Telovadno društvo „Sokol“ v Trstu
vabi na „družabni večer“, ki se bo vršil v soboto dne 16. marca 1912 v veliki dvorani „Narodnega doma“.

Sodelujejo iz prijaznosti: g. ca Janova, gg. Danilo, Devetak in režiser slov. gledališča Dragutinović ter mešani zbor podr. „Glasbene Matice“ pod vodstvom zborovodje gosp. Mahkote. Nadalje društveni pevski zbor, pod vodstvom pevovodje brata Wascheta ter vojaški orkester bos.-herc. pešpolka. Začetek ob 8 1/2 zvečer.

Vstopnina: za člane in njih družin po 60 vin., za nečlane 1 K.

NB. Zabava se vrši pri pogrnenih mizah. Po oficijelnem programu, prosta zabava in ples.

x Saksonski prestolonaslednik v Trstu. Včeraj jutraj je prispel z brzovlakom državne železnice v Trst saksonski prestolonaslednik Jurij in se je ob 2. popoldne odpeljal z Lloydovim parnikom „Leopolis“ na Krf.

x Izprememba v ravnateljstvu glavnega carinskega urada. Dosedanji ravnatelj glavnega carinskega urada, višji finančni svetnik pl. Jablonsky, ki je štiri leta opravljal to službo, je premeščen v gremil finančnega ravnateljstva, na njegovo mesto pa je imenovan finančni svetnik Jakob Pederzoli, dosedanji uradni vodja finančnega inspektorata v Puli.

x Delovanje rešilne postaje v mesecu februarju. Meseca februarja so se priglasi 2104 novi bolniki in je bilo vseh prijav 10.857. Rešilna postaja je posredovala v 1516 slučajih, v 24 urah največ, v 37 slučajih dne 5., in najmanj, v 33 slučajih, dne 22. februarja. Razdelilo se je 32.916 steklenic mleka in drugih hranil za dojenčke.

x Vlomil in tatvine v Barkovljah. Predsinočnim so poskušali v Barkovljah na večjih krajih neznan zlikovci vlomiti v razne hiše. Najprej so poskušali pri vili „Job“ št. 72, ki je last Davida Gentilija in nihče ne stanuje v njej. Prihod stražarja pa je pognal vlomilce v beg.

Isto noč so najbrž isti lopovi preskočili zidano ograjo pri vili g. dr. Justa Pertota in vdrl vanjo. Izplili so nekaj steklenic vina, odnesli pa niso drugega, kakor nekaj žimnjskega platna.

Lopovi so odtrgali z neke mostne ograje železen drog in so potem s tem orodjem vlomili vrata neke brivnice, potem tobakarne in neke gostilne. Odnesli so večjo množino smotek in cigaret ter košarico za jajca, denarja pa niso našli!

Vlomili so nato na Bovedu v vilo, v kateri je prejel stanovanj gosp. Jurij Sušmelj, našli pa niso ničesar, kar bi se dalo ukrasti. Končno so poskusili svojo srečo še pri vili upokojenega Edmunda Fenza, št. 279, a tu jim je prejel pes.

Tu pač nastaja vrašanje, kako je mogoče, da lopovi celo noč počenjajo take

stvari po Barkovljah, ne da bi jih bilo mogoče ustaviti pri njihovem „delu“. Seveda je to mogoče, saj vendar v celih Barkovljah ni več redarjev, kakor samo trije, inspektor in dva stražnika, po noči pa opravlja po celih Barkovljah službo en sam redar. Tako bi se pač ne bilo čuditi, ako bi lopovi neke noči odnesli cele Barkovlje kam, ne da bi za to kaj vedela slavna varnostna oblast.

Sedanje varnostne razmere v Barkovljah so direktni škandal in skrajni čas je, da policijska oblast ukrene nekaj, da bodo Barkovljani vsaj nekoliko zavarovani pred enakimi dogodki, kakršni so se vršili v Barkovljah ono noč, saj menda vendar zato še ne bo nihče ukradel policijskega ravnateljstva, okrog katerega pač srečaš na vsakih deset korakov stražnika.

O lopovih — seveda — ni nikakega sledu. Čujete, v nedeljo so igrali v našem gledališču „Sherlocka Holmesa“ in ga najbrž v kratkem ponove!

x Napad na ravnateljstvo javnih skladišč. Možak, ki je predvčerajšnjim metal kamenje v okna ravnateljstva javnih skladišč in je bil zato aretiran, je 44letni težak Anton Skrebot, doma iz Postojne. Kolikor se je dalo dognati, Skrebot ni pripravi pameti. Pripoveduje namreč, da je detektiv in da je prišel z Dunaja, da vodi tu neko preiskavo.

x Tatovi izpraznili hišo. V nedeljo ponoči so vlomili lopovi v vilo Seppili na Opčinah in so odnesli iz nje vse, kar se je dalo odnesti, zlasti pa vso posteljnino, pogrinjala, ponjave, žimnice, vsega skupaj v vrednosti nad 700 K.

x Policiji pred nosom poskušati vlom, za kaj takega je pač res treba precejšnje predrznosti in to sta tudi pokazala v resnici dva prava tička, pristna Tržačana seveda, neki Emilio Verhovec, 23leten zidar, ki stanuje v ul. Montecchi št. 2. in pa Alfred Smerdu, 20leten dninar, stanujoč v ul. Amerigo Vespucci št. 8.

Smerdu je stal na straži, Verhovec pa je stopil v vežo hiše št. 10 v ul. Luigi Ricci in je skušal tu vdreti v vratarjevo stanovanje. Opazil pa je to počenjanje nekdo, ki je šel ravno mimo in je povedal stvar detektivu, ki mu je ravnokar prihajal nasproti. Seveda so nato oba tička spravili v kletko. Pri Verhovcu so našli pod kapo skrit vetrih. Mož je torej „strokovnjak“!

x Neljub poset. Dne 26. februarja je posetil kavarno „Balkan“ gost, ki ostalim gostom in gotovo tudi kavarni ni bil posebno ljub. Najbolj pa je občutil navzočnost tega neopaženega gosta bančni uradnik g. Pavel Fischer, kajti izginil mu je plašč, ki ga je prej obesil na obešalnik.

Predvčerajšnjim pa je g. Fischer srečal na cesti nekega mladega fanta, ki je imel oblečeno njegovo suknjo in ga dal kratkoma aretirati. — Bil je to 18-letni Antonio Riccobon, mornar iz Kopra. Riccobon je sicer trdil, da je kupil plašč od nekega nepoznanca za 10 K, toda gospodje na policiji mu niso nič kaj mogli verjeti in so ga še nekoliko pridržali, da se morda spomni nekoliko bolj natančno, kje je dobil tako poceni plašč.

Tudi — nesreča. Prejeli smo: Dne 8. t. m. točno ob 2.30 uri se je možko držal lepe gospice, ki je šla ob kanalu pred cerkvijo sv. Antona. Zavihrala je burja in gospičin spremljevalec je zletel v morje! Gospica se je spustila v jok, a nikdo zljalskih radovednežev se ni ganil, da reši ponesrečenca gotovega pogina.

K sreči je neki gospod opozoril redarja na nesrečo in ta je z rešilnim drogrom rešil, kakor od krča zviti črni ženski — klobuk!

Naše gledališče.

G. Dragutinović si je izbral za svojo benefico komad, čigar naslov že sam pomenja veliko privlačnost, kajti dandanes je pač malo ljudi, ki ne bi bili že vsaj čuli o glavni osebi Conan Doylovih detektivskih romanov, „Sherlocku Holmesu“, ako jih že niso čitali. Prvič torej benefica, drugič pa stvar sama, in gledališče je bilo nabito polno.

Kako je nastala ta komedija, je omenil g. Dragutinović v svojem navodilu k igri, tehnika je res naravnost izborna in kaže pravega mojstra, vsebina pa, no, je pač detektivski roman in obenem žgoča satira na račun tistega redarstva, za katero eksistira lopovi le zato, da jih ne ujamejo.

Igralo se je primeroma prav dobro, le proti koncu je pri nekaterih igralcih že precej začel pešati spomin. Glavno ulogo je imel g. Dragutinović in mu radi priznamo, da je bil izboren Sherlock Holmes in da so se mu tudi prav dobro posrečile raznovrstne maske in izpremembe glasu. Izbornega tekmea je imel v Rajnerjevem dr. Morsu, ki ga je n. pr. celo nadkriljeval vsaj v onem odhodnem prizoru v prvem dejanju s svojo mirnostjo in hladnokrvnostjo. Lsdi Katagon je imela v g. Dragutinovićevi interpretaciji, ki je brezdvomno kar najbolje pogodila to z uprav dramatičnem razvojem opremljeno ulogo. G. ca Železnikova je bila prav naravna gospa Cheese in g. ca Mekindova je pokazala, da se tudi z majhno ulogo Sybille da doseči najlepši uspeh.

Policijska inspektorja Knoks (g. Bole-slavski) in Smalved (g. Požar) sta bila v opošnem dobra, vendar pa sta se nam

Zaloga mineralnih vod vsake vrste

ANGELO DEVETAK - TRST
ulica Acquedotto št. 18. Telefon 14-48.

ZALOGA:
Karlsdorf, Radein
Rogatec itd.

Podgradska posojilnica in hranilnica

registrirana zadruga z neomejenim poroštvo
v Podgradu

vabi na XVIII.

redni letni občni zbor

kateri se vrši

v četrtek dne 21. marca t. l. ob 8. uri
predpoludne v zadrugu pisarni v „Na-
rodnem domu“ v Podgradu.

DNEVNI RED:

1. Poročilo starešinstva.
2. Nadzorstva.
3. Potrjenje računov za leto 1911.
4. Določitev odškodnin in daril v smislu § 20 zadrugnih pravil.
5. Čitanje zapisnika o izvršeni reviziji od strani „Zadrugne Zveze“ v Ljubljani.
6. Izvolitev starešinstva, nadzorstva in razsodstva.
7. Prememba pravil.
8. Eventualnosti.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu

reg. zadruga z neomejenim jamstvom

vabi na

VI. redni občni zbor

ki se vrši

v nedeljo, dne 24. marca 1912.

ob 10. uri zjutraj

v dvorani

„Trgovskega izobraževalnega društva“

ulica S. Francesco d'Assisi 2. I.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva;
2. poročilo nadzorstva;
3. potrjenje letnega računa;
4. razdelitev čistega dobička;
5. privoljenje nagrad načelstvu;
6. volitev načelstva in nadzorstva;
7. razprava in sklepanje o predlogih posameznih članov*).

TRST, v marcu 1912.

Načelstvo.

*) Opomba. § 37 zadrugnih pravil: Vsak zadrugnik sme na občnem zboru staviti predloge, kateri niso na dnevnem redu, a jih mora naznaniti pisмено načelstvu vsaj 5 dni pred občnim zborom.

Natečaj.

Delavsko konsumno društvo pri Sv. Jakobu v Trstu bo v kratkem zidalo novo hišo z dvorano in drugimi pritliklinami vred. Proračun, pogoji, načrti in pripomočki so na ogled vsaki dan pri društvenem krčmarju od 9. ure predp. naprej.

Zapečatenе ponudbe s 5% vadijem za popolno izvršenje stavbe je do konca t. m. predložiti društvenemu odboru.

Razpisanem pogojem ne odgovarjajoče ponudbe se ne bodo upoštevale in za one, ki ne bodo sprejete, se ne da nikake odškodnine, a vadijum se takoj vrne.

Trst, 7. marca 1912.

ODBOR.

Pozor Slovenci!

Nov veliki dohod moških, deških in otroških oblek za poletje. Velikanski izbor blaga in obleke po meri po cenah brez konkurence v dobroznani trgovini

„ALLA CITTA' DI TRIESTE“
Trst, ulica Giosue Carducci št. 40 (prej Torrente)

Obleke za moške iz blaga od K 13—48
Obleke „ „ platna „ 4—18
Obleke za dečke iz blaga od K 10—28
Obleke „ „ platna „ 6—12

Velik izbor oblek za otroke od K 2-14—14.
Zaloga hlač, srajc, delavskih srajc itd. itd.

ALLA CITTA' DI TRIESTE
Trst, ulica Giosue Carducci št. 40 (prej Torrente)

Dr. Pečnik

(PETSCHNIGG)

Trst, via S. Caterina št. 1

Zdravnik za notranje (splošne) bolezni:
8—9 & 2—3 in špecialist za kožne in
— vodne (spolne) bolezni: 11 1/2 — 1. —

Dr. Fran Korsano

Specijalist za sifilitične in kožne bolezni
ima svoj

AMBULATORIJ

v TRSTU, v ulici San Nicolò št. 9 (nad
Jadransko banke).

Sprejema od 12. do 1. in 5.1/2 do 6.1/2 pop

Stanovanja

se oddajo v „Narodnem domu“.

Poizvedeti je pri hišnem upravitelju v Trz. posojilnici.

Odlikovano cvetlično podjetje

M. German

Via Michelangelo Buonarotti
trgovina Via Ponterosso št. 3.

Na zahtevo se razpošilja splošen katalog z jesenskimi semeni za cvetlice, zelenjavo, holandsko čebulo, okraševalne rastline za salone, vrtove, rože vseh vrst.

TEODOR KORN

Trst, ul. Miramar št. 65

Stavbeni in galanterijski klepar. —
Pokrivač streh vsake vrste.

PREJMAJO SE VSAKOVRSNA

DELA IN POPRAVE

PO NIZKIH CENAH.

:: Delo dobro in zjamčeno. ::

Telef. 25-26. □ Poslovodja: Franjo Jenka.

ANTON BARUCCA

MIZARSKI MOJSTER

Trst, ulica San Francesco d'Assisi 2.

Specijalist za popraviljanje
roulet na oknih.

Na željo se menjajo pasovi in zmeti.

Jamči za popolno delo in se ne boji konkurence.

Dobroznana tvrdka manufakturnega blaga

Trst, ul. Nuova 36-38
vogal ul. S. Lazzaro

M. AITE

Trst, ul. Nuova 36-38
vogal ul. S. Lazzaro

opozarja in prijateljsko priporoča svojim cenjenim odjemalcem in slavnemu občinstvu, naj nihče, ki ima nakupiti manufakturnega blaga v svojo lastno korist ne opuste prilike ter obiščejo velikanske zaloge od goraj imenovane tvrdke; kjer se dobiva vedno največja izbira vsakovrstnih manufaktur, za jesen in zimo, in sicer: Blago (štofe) za ženske in moške obleke, barhenta (fuštanja) belega in barvanega, volnene odeje, odeje lastnega izdelka, preproge, zagrinjala (zavese), posteljna pogrinjala, spodnje jopice, kakor tudi vsako drugo telesno perilo. — Vsake vrste in vseh širinah belega platna bombaževine itd. itd.

Vse blago je iz prvih tovarn, najboljše vrste in po najnižjih cenah, tako, da prekosi vsako največjo konkurenco.

Pozor!

Opoldne in zvečer abonement, zelo ugodno, izborna kuhinja in budjejeviške pive (nič glavobola). Zmerne cene.

Restavracija - Hôtel Balkan (: Piazza :)

Caserma

zdelo oba le nekoliko preokorna. Malo več prefriganosti si je vendar misliti pri londonskem policijskem inspektorju; karikatura je bila nanešana le nekoliko predebela. Prav sičkan pometalek je bila g. ca Janova, pa glavec, ki zastuji, da bi ga klofotal in božal obenem. Glasbenik Forbes (g. Bratina), Harvaj (g. Ljubič), Govern (g. Iluč), Lord (g. Dolgan) in vsi drugi, ki so imeli manjše vloge, so bili na svojem mestu.

Skupni prizori so bili sicer dobri, oni v kleti prav dober, v salonu pa je bilo nekoliko mrtvo, „dame“ v Morsovem salonu so bile precej same, dočim bi bilo treba tu živahnega pogovora. Inscenacija je bila precej čedna, ako izvzamemo sobo v prvem dejanju, ki je bila vendar nekoliko preprosta. Splošno moramo reči, da je stvar ugajala občinstvu prav izredno in sme gledališka uprava pričakovati, da ji „Sherlock Holmes“ napolni še parkrat gledališče. — r.

*********HAVALA.**

Ne morem najti besed, s katerimi bi verno izrazila to, kar čutiva v srcu po takih in takih dokazih priznavanja in blagoslavljenosti, ki jo je nama kazalo občinstvo povodom najne benefice minole nedelje.

Iz globine svoje duše se zahvaljujemo velečlenim gospod: Bartolovi, dr. Slavikovi Trnovčevi, dr. Gregorinovi in Ponikvarjevi; gospodom: Srečku Bartelu, Vinku Engelmannu, Rudolfu Kompara, zlatarju Alojziju Povhu; „Dramatičnemu društvu“, igralcem-kolegom, pevskemu zboru „Dramatičnega društva“ in učencem dramatične šole za poklonjene nama darove in končno vsemu cenjenemu občinstvu, ki nama je z ogromno udeležbo izkazalo v toliki meri svojo blagoslavljenost.

Vsi ti blagi dobrotniki in prijatelji našega gledališča naj blagovolje vsprejeti poleg izraza najne nagloble hvaležnosti tudi zagotovilo, da bova z vsemi svojimi skromnimi silami na delu za povzdigo našega gledališča skušala vsaj do neke mere povrniti tolike izkazane nama dobrote.

Štefanija in Leon Dragutinovič.

V nedeljo popoldne se ponovi lepa opereta

„JESENSKI MANEVRI“.

(Ein Herbstmanöver).

Zvečer bo premijera Octave Mirbeau-ove igre

„KUPČIJA JE KUPČIJA“.**Nar. del. organizacija.**

Skupina zidarjev NDO skljuje sledeče javne shode:

a) V četrtek, dne 14. t. m. ob 7. uri zvečer v „Konsumnem društvu“ pri Sv. Ivanu.

b) V soboto, dne 16. t. m. ob 8. uri zvečer v „Konsumnem društvu“ v Lonerju.

c) V soboto, dne 16. t. m. ob 7. uri zvečer v „Konsumnem društvu“ (pri Valentinu) v Škedenju.

Skupina mestne plinarne NDO skljuje za petek, dne 15. t. m. ob 8. uri zvečer važen sestanek v prostorih NDO. pri Sv. Jakobu.

— Danes 14. t. m. ob 8. zvečer seja centralnega odbora.

— NDO. daja na zanje vsem članom in članicam, da se izplačuje bolniška podpora vsaki petek od 7—8 ure zvečer Blagajnik.

Vesti iz Goriške.

Detomor. Na Vogerskem je živinska mati zagatila svojemu novorojenemu detetu v usta pavolo, s katero jo je isti večer župnik kot bolnico mazilil. Pomagala ji je pri zločinu njena mati. Dete je umrlo, mater so pripeljali v tukajšnjo bolnišnico, stara mati premissljuje svoj zverinski zločin v preiskovalnih zaporih.

Volitev županstva v Tomaju. Dne 9. t. m. se je izvršila pri nas volitev županstva, ki so se je udeležili polnoštevilno vsi obč. starešine. Županom je bil izvoljen g. Josip Vran, podžupani pa: Anton Starc, trgovec in gostilničar v Križu, Peter Starc v Križu, Jos. Grbec v Utovljah, Ant. Zidar v

Dobrujlah, Fr. Nabergoj v Tomaju in Jak. Tavčar v Tomaju.

Volitev je bila ustna in enoglasna. Pri zabavi se je nabralo za tuk. podružnico sv. CM 10 K in licitacija cigarilovke je isto podružnico obogatela za 2 K 77 stot.

Samomor. Lastnik trgovine s kolonialnim blagom v Semeniški ulici, A. Gutmann, se je ustrelil na tukajšnjem pokopališču. Samomorilec se je nahajal v jako slabem gmotnem položaju in si je najbrže radi tega vzel življenje.

d Odmevi Stohanslove afere. Goriški mestni svet je v seji 11. t. m. energično protestiral proti nastopu tega nadpročnika, ki je na Korzu s sabljo nevarno ranil italijanskega visokošolca, ker mu je ta zabrusil v obraz „porco“. Mi nočemo braniti nadpročnika in konstatujemo le: Ako bi se kaj takega zgodilo, kje v Italiji, bi listi hitro spisal o „un provocatore che meritò la lezione“; ker je pa ta častnik ud avstrijske armade, se zgražajo vsi naši Italijani. Dobro bi bilo ako bi dali temu visokošolcu diplomu za hrabrost in izobrazbo; trojici kolegov njegovih, ki so zbežali, ko so zagledali bridko sabljico, medalje za prestani strah. „Ce vegnin schampin“ — po tem zlatem pravilu se vedno ravnao ljudje take vrste in takega junaštva. Kolika razlika od tistega hrvatskega dijaka, ki se je predlaskim v Zagrebu boril proti štirim častnikom in je jednemu celo sabljo odnesel. Oh, da, da: v italijanski Gorici je — korajža doma!

Vesti iz Istre.

V Ricmanjih bo, kakor vsako leto, tudi letos običajen shod dne 19. marca, na dan sv. Jožefa. Da se ta sloveča božja pot zopet povzdigne, prihite semkaj verniki gotovo tudi letos, kakor lani, v obilnem številu.

Una vittoria Tripoli Rozzana. Iz Roča: „Tripoli Polesana“ je postavila pravica pod ključ in je zaprla tripolitske generale. Zato so vsi istrski Tripolitanci prisiljeni, da imenujejo za svoje generale — sosede Hrvate. In res: odkar so jim začeli biti Hrvatje generali, slave naši Tripolitanci same sijajne zmage.

Nedavno temu so v Buzetskem Tripoli slavili sijajno zmago, izvolivši svojim župnikom v Buzetu Hrvata Ivana Flego. Sedaj pa slave v Roškem Tripolisu še sijajnejšo zmago, kajti izvolili so predsednikom svojega društva „Società degli cacciatori del Rozzano“ — Hrvata, g. Petra Pavletić, župana hrvatske občine Roč.

Istrski Hrvatje ne morejo drugega, nego da svojim sosedom Tripolitanom najlepše čestitajo, jim žele še mnogo takih zmag ter jim kličejo: Živio Tripoli — in trapola!

DVORANA ZA SODNE DRAŽBE

ulica Sanità 23-25 pritličje.

Dražba, ki se bo vršila danes, dne 13. t. m. od 9—12 in 3—6 pop.

Pisalni stroj „Stoewer“, chiffoniers, postelje, zmeti in zimmice, nočne omarice, omare s 4 predalčki, miza na križ, slike, kredenčna omara, omare s steklom, priprave za zavese, brušena zrcala, reg. ura, stolice, mize za gostilno, ledenica, svetilka, razne kletke.

Sprejme se takoj poldelavec. Josip Pirjevec, krojač, Opčine. 561

Hiša z vrtom v Gorici se odda v najem. Naslov: Riva Castello 28. 562

Sobni slikar, Čeb, vešč modernega slikanja in risanja sob išče zasluzka v Trstu. Naslov pove inseratni oddelek Edinosti. 563

Kapitalist 5—10.000 kron se išče za neko dobro trgovsko podjetje. Ponudbe pod „5000“ na inseratni oddelek Edinosti. 566

Lepo meblovana soba se odda za kron 28— mesečno v ulici S. Francesco 4, II. stopnice, III nadstropje, vrata št. 19. 578

Vajenca za trgovino jestvin sprejme takoj Ivan Mahnič, Bazovica. 564

Iščem takoj dekle, 16 let staro, za petmesečnega otroka in za domače delo. Naslov: Via G. R. Carli 4, II. n. desno. 571

Vrtnar in zidar išče dela. Fran Besednjak v Trstu, Vrdela-Farneto št. 13 19. 470

Iščejo se viniki, močai sodi od 8 do 50 hektolitrov. Takojšnja ponudba, cena za sto litrov, Poštoleže, Trst, pod „Osem“. 567

Singer šivalni stroji, popolnoma novi, najnovjšega sistema, dobri za vsako delo, tudi za vezenje, kupljeni na dražbi, se prodajo po zelo nizki ceni, namreč: I. vredni K 200 za K 110, II. iste vrste, bolj jednostavni, vredni K 120 za K 64. Oboji pisмено zajamčeni za tri leta. — Trst, ulica S. Caterina 7, dvorišče. 569

Sprejme se v okrobo otrok. Kje pove inseratni oddelek Edinosti. 558

Tisoč kilogramov izvrstnega domačega sir je na prodaj. Sir je iz čistega mleka, popolnoma suh, za vsako prevažanje. Kdor si ga želi, naj se obrne na Prvo kobaridsko mlekarstvo zadrugo v Kobaridu. 559

Moderne spalne sobe ter vsakovrstno drugo mizararsko delo izdeluje M. Majcen, mizar, ulica Relvedere 28. ogel Torquato Tasso. 322

Stalni krajevni agenti zmožni nemščine se sprejemajo ali pa nastanijo s stalno plačo za prodajanje dovoljenih sredstev v Avstro-Ogrski. — Ponudbe pod „Merkur“, Brno Neugasse 20. 244

Proda se pod ugodnimi pogoji popolnoma nova ameriška kontrolna blagajna najnovjšega sistema z ročnim in električnim gonilom. — Kje pove inseratni oddelek Edinosti pod št. 517.

Velika izbira pohištva; prodaja na obroke, v novi zalogi ul. delle acque št. 7. Ivana Klum. 2358

Slovinci! Ali še zdaj ne veste, da je edini vaš fotograf ANTON JERKIC? Trst, via delle Poste 10. — Gorica, gosposka ul. 7.

Novo delavsko kons. društvo

Trst pri Sv. Jakobu, ul. Sv. Marka št. 19, si šteje v prijetno dolžnost, obvestiti sl. obč. mesta in okolice, posebno pa Sentiakobčane, da je odprlo svojo novo gostilno v hiši F. Fabjana, ul. S. Marco št. 19, kjer bode točilo istrsko črno vino prve vrste, vipavsko belo in Pantigamako ekaportno prve vrste, vse po najnižjih cenah; kuhinja bo vedno preakrbljena s gorkimi in miznimi jedili. — Voditelj: Viktor Kosič. — Za mnogobrojno udeležbo vabi že sedaj Odbor.

Sveža jajca in žive kokoši

so na prodaj po nizki ceni

v Trstu, ulica Glosuè Carducci 40.

Berite in čudite se!

600 komadov, med temi pozlačena ura za K 4.20.

Krasna, pozlačena, najfinejša ura Anker-Remont s pozlačenim številnikom; leta ima dobrodoče 36-urno kolenje, za kar se jamči 3 leta, 1 krasna ovrtna igla s Simili-brilantom. 1 pozlačen prstan s ponkamnom za gospode ali gospe, 1 krasen collier iz okoli 150 orijentalnih perl, najmodernejši nakit iz dan.e, 1 krasna garnitura gombov za zapustnice ovrtnike in prsi, zjamčeno 3%, Double-zlata s patentiranim zatvorom, 6 platnenih robcev, 1 eleganten tepni črnilnik iz nikla, 1 krasno sralce, 1 komad dišečega toaletnega mila, 1 fr. vezana beležnica 72 angleških peres, 20 različnih komadov za korespondenco in še 396 drugih predmetov, ki so koristni in neobhodno potrebni. Vse skupaj z zlato uro vred. k. 4.20. Velja dvakrat toliko, stane samo K 4.20. Od pošilja po povzetju ekspozitna trdka

H. SPINGARN, Krakovo št. 240

Kdor kupi 2 paketa dobi še zastonj zraven tep nošič z dvema rezili Pri več nego 2 paketih, za vsak paket po 1 nožič. Za to kar ne ugaja, se vrne do nar. Torej je izključen vsak riziko.

Tržaška posojil. in hranilnica

V Lastni hiši. registrovana zadruga z omejenim poroštvom. Telefon št. 952.

Trst, Piazza Caserma 2, I n. (uhod po glavnih stopnicah)

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obreštuje. **4 1/2** Bontal davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po eno krono. Posojila daja na vključbo po dogovoru. Na menjice po 6%, na zastave po 5 1/2%, in na amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru. **0 0 0 0 0** Uradne ure: od 9—12. ure dopoldne in od 3—5 popoldne. Izplačuje se vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt. Poštno-hranilnični račun 816 004.

Ima najmoderneje urejene varnostno celice za shrambo vrednost. papirjev, latin itd. kakor tudi hranilne pušice, s katerimi se najuspešneje navaja štediti svojo deco.

Če hočeš kaj zanimivega čitati, tedaj pojdi po 2. snopišč

Doylovih detektivskih povesti

SHERLOCK HOLMESA

ter se naroči na nadaljnje

Kje? Pri tvrdki Kleinmayr & Bamberg v Ljubljani ali pa v vseh drugih knjigarnah